

Routebeschrijving

De beschrijving van de Meandersroute begint vanaf hier, aan de Plas van Rotselaar.

Het meer ontstond in 1976. Men had zand nodig voor de ophoging van het viaduct over de autosnelweg in Wilsele. Tijdens de werken kwamen talrijke fossielen van dieren uit de laatste IJstijd te voorschijn, waarvan de meesten terechtgekomen zijn in een privé verzameling. Bij recreatie in dit domein ligt de nadruk op natuurbeleving. Naast de zwemzone en de zone voorbehouden voor surfers is een groot gedeelte ingericht als natuurgebied. Honderden soorten watervogels hebben hier hun habitat of kiezen dit water uit als een geschikte rustplaats bij hun trek naar het zuiden. Vogelliefhebbers kunnen vanuit een vogelkijkhut deze vogels gadeslaan. Rond het meer werd een fiets-en wandelpad aangelegd. Een wandeling van 2 km rond het meer alleen al loont beslist de moeite.

In 1999 werd door het gemeentebestuur van Rotselaar vlak naast het meer een polyvalente hal gebouwd. Men kan er alle mogelijke sporten beoefenen. De cafetaria sluit nauw aan bij het strand en van op het buitenterras heeft men een mooi uitzicht op het meer. Wat is er gezelliger dan na een verkwikkende fietstocht te genieten van een verfrissing, een lekkere pint of kopje koffie op een terras dat doet dromen van zon en zee!

We fietsen in tegenwijzerzin voor een stukje rond het meer. Aan de zone voor hengelaars verlaten we ter hoogte van het bootshuis het domein. Ter hoogte van de Wingbrug slaan we linksaf en volgen het fietspad, met een haagje afgescheiden van de Steenweg op Wezemaal. De Gildenstraat, de eerste straat rechts, slaan we in en volgen deze straat tot aan het kruispunt met de Ambachtstraat. Aan het T-kruispunt slaan we links af, om vervolgens rechtsaf de Duitsveldbaan te volgen. We duiken in het tunneltje onder de spoorlijn Leuven-Aarschot en een rustig betonbaantje brengt ons in de Abdijlaan. Hier slaan we rechts af en volgen de smalle weg tot over het brugje van de Losting.

We bevinden ons nu aan het begin van een majestueuze dreef gevormd door eeuwenoude lindebomen. Deze dreef leidt ons naar het Montfortcollege. Op dit domein zijn nog resten te vinden van de voormalige abdij "Vrouwenpark". Het was een abdij van Cisterciënzerinnen, opgericht begin 13e eeuw, in een dicht bebost jachtgebied. De abdij werd zwaar beschadigd in de oorlog tegen Maximiliaan van Oostenrijk en raakte verder in verval na de Tachtigjarige Oorlog. Tijdens de Franse overheersing werd de abdij volledig opgeheven en kwam het goed in handen van de familie Moerinckx die de abdij liet slopen. Talrijke resten bleven evenwel nog bewaard. Ook werden stukken van de ijzerzandstenen bouwelementen hergebruikt voor het romantisch prieel in het domein. De legende van Beatrijs, die haar kloostergelofte verzaakte om een losbandig werelds leven te leiden, zou in deze abdij hebben plaatsgevonden. De dreef en de omgeving zijn zo mooi en waardevol dat het geheel in 1999 geklasseerd werd. Fietsen door de dreef en langs de vijvers, geniet ervan!

We komen nu aan de drukke Aarschotsesteenweg. We volgen het fietspad links. Na een paar honderd meter, op de grens tussen Rotselaar en Wezemaal, slaan we rechts een asfaltbaantje in dat ons op een rustige manier naar Wezemaal dorp brengt. Rechts zien we de ambachtelijke zone Wingepark, verscholen achter een groenscherm. We kunnen hier links even halt houden bij de rustplaats met picknicktafel en een wandelingetje maken in het door de kinderen van de Rotselaarse scholen in 1999 aangeplant educatief bos. Voorbij taverne Carpe Diem slaan we links af.

Voor ons zien we de imposante toren in kalkzandsteen van de Sint-Martinuskerk van Wezemaal. De overige delen zijn opgetrokken uit ijzerzandsteen uit de plaatselijke ijzerzandsteengroeven op de Wijngaardberg. De spitse toren, die vroeger de kerk sierde, werd na een bliksemingslag in 1860 vervangen door een stomp dak. Het is enigszins verwonderlijk dat een kleine parochie als Wezemaal zo'n monumentale kerk heeft, rijk aan kunstschaten. Wezemaal was echter vroeger een bekend bedevaartsoord. De talrijke bedevaarders naar Sint Job brachten veel geld in het offerblok. Daarenboven was de Sint-Martinuskerk een patronaatskerk van de rijke abdij van Averbode.

De Norbertijnen van deze abdij lieten eveneens de prachtige pastorie (17de eeuw) bouwen, opgetrokken in de schaduw van de kerk. Deze pastorie, wellicht de mooiste uit de streek, bestaat uit een pastoorwoning, een bijgebouw en een poortgebouw met duiventoren. De gebouwen zijn omringd door een slotgracht en het domein is afgebakend met een bakstenen muur. De pastoors, Norbertijnen uit Averbode, leefden binnen de beschutting van de gracht en konden slechts langs de ophaalbrug naar buiten. In tijden van oorlog was deze beschutting geen luxe. In de zuidelijke gevel van dit beschermd gebouw bevindt zich een mooie zonnwijzer.

We fietsen langs de pastoriemuur die het gans domein omringt en in de Holsbeeksebaan volgen we rechts de rijrichting tot aan de Steenweg op Nieuwrode.

Rechtsaf kunnen we van hieruit aansluiten op een andere fietsroute, de Horstroute, die ons via Holsbeek naar Leuven en het kasteel van Horst in Sint Pieters Rode brengt. Via Nieuwrode sluit de route terug aan op de Meandersroute. Zodoende wordt deze fietsroute met een 30-tal km uitgebreid.

Wie de Meandersroute blijft volgen, kiest uiterst links de weg naast de huizen en volgt het smal Sint-Jobswegje naast de kerkhofmuur tot op het pleintje voor de hoofdingang van de kerk. Dit kerkplein vormde tot in de zestiger jaren het decor van de dagelijkse fruitmarkten tijdens de zomermaanden. De Wezemaalse boer was zich immers na de teloorgang van de druiventeelt in 1850 gaan toeleggen op de teelt van perziken, pruimen en aardbeien. Deze pittoreske taferelen behoren nu ook tot het verleden.

We slaan vervolgens rechtsaf en steken voorzichtig de Steenweg op Nieuwrode over. Op deze hoek bevindt zich het voormalig gemeentehuis van Wezemaal.

Het neo-gotisch gebouw uit 1898 van de hand van de bekende architect Langerock werd in 1999 fraai gerestaureerd. De kleurrijke decoraties met bloemmotieven boven deur en vensters in art nouveau komen zodoende opnieuw tot hun recht. In de benedenverdieping bevindt zich een wijnkelder waar wijn kan geproefd worden maar waar ook het druivensap tot wijn vergist wordt. In het voorjaar van 1999 knoopte Wezemaal opnieuw aan met zijn wijntraditie. Er werden door de vzw Steenen Muur, in het kader van een gemeentelijk toeristisch project, opnieuw 3000 wijnstokken aangeplant. De kelder kan in groepsverband bezocht worden voor de degustatie van de plaatselijke wijn (vanaf 2002) en na afspraak (tel 016 441 452 - toeristische infodienst gemeente Rotselaar).

Wezemaal was in de 19e eeuw bekend als wijndorp. Het dankt deze titel aan de bloeiende wijnteelt in de periode 1814-1850. Een genaamde J.F. Audoor, kreeg de toestemming van de

hertog van Ursel, eigenaar van de gronden op de Molenberg, om er wijngaarden aan te leggen. Het werd een succes. Zelfs Willem I, koning der Nederlanden, kwam er op bezoek. In 1834 is ongeveer 32 ha van de Molenberg beplant met wijnstokken. Even later wordt deze heuvel omgedoopt tot Wijngaardberg.

Van deze wijncultuur is er, buiten de terrassen langs de zuidflank, een tastbare herinnering overgebleven. De 'wijnmuur', in de volksmond 'stenen muur' genaamd, is wellicht omstreeks 1814 opgetrokken met losse, opeengestapelde ijzerzandstenen schollen. Op sommige plaatsen was hij meer dan manshoog en 1,70m breed. Hij is precies 1 546 meter lang en diende om de gevoelige wijnranken te beschermen tegen de noordenwind. Bijkomend voordeel was dat de wijngaarden ontdaan werden van een teveel aan ijzerzandsteen en dat ongewenste dieren uit het hoger gelegen bos werden geweerd. Deze wijnmuur is in Vlaanderen een uniek bouwwerk dat sinds 9 maart 1995 geklasseerd is als monument. Het toeristisch project rond de ontsluiting van de wijnmuur op de Wijngaardberg en de restauratie van het gemeentehuis van Wezemaal kreeg in 1999 de Provinciale prijs voor Monumentenzorg.

Een bezoek aan de wijngaarden, de ijzerzandsteengroeven en de wijnmuur loont dus beslist de moeite. Voor wie de Wijngaardberg wil verkennen is er de brochure met de bewegwijzerde Wijngaardbergwandeling, 8km lang, met vertrekpunt aan het voormalig gemeentehuis van Wezemaal. Voor een begeleide wandeling met gids kan je terecht op de toeristische infodienst van de gemeente Rotselaar, tel. 016/ 44 14 52). Het Wezemaalplein volgend komen we in de Kapellekensweg die rechts afbuigt.

We fietsen nu langs de flanken van de Wijngaardberg, waar vooral in de wintermaanden de terrassen van de vroegere wijncultuur opvallen. Aan de kapel van Onze-Lieve-Vrouw, ingeplant in het midden van de rijbaan, volgen we links de Beninksstraat tot over de brug van de E314. Van op deze brug heb je een zicht op de wijngaarden.

Net over de brug slaan we links de weg in die evenwijdig naast de autostrade loopt. We bevinden ons hier in het Hellegat, ooit een stiltegebied tussen Wijngaardberg en Beninksberg. De autosnelweg dreef een wig tussen deze twee Hagelandse heuvels die uniek zijn omdat men er de bebouwing heeft kunnen weren. De Beninksberg, die we langs onze rechterzijde zien is in handen van de Dienst Natuur van de Vlaamse Gemeenschap en is in zijn geheel een natuureservaat. Men kan hier ook mooie wandelingen maken.

Op het einde van het betonnen pad fietsen we onder de viaduct van de snelweg. Hier wacht een eerste beproeving van onze kuiten. De weg is vrij steil maar het uitzicht dat we boven hebben, een panorama op Gelrode, is een beloning voor onze inspanningen. Etymologisch zou "Gelrode" of "Helrode" een afhellend gerooid bos betekenen. We zien alleszins een mooi kerkje omringd door huizen ingeplant in een dal omgeven door beboste heuvelhellingen van de Hondsheuvel, IJzerenberg, Eikelberg en Gelrodeberg.

We duiken niet onmiddellijk naar beneden maar slaan links in en volgen het rustig kronkelend asfaltwegje tot we op een T-kruispunt komen. Hier bevinden we ons op het plateau van de Wijngaardberg, volledig gecultiveerd door fruittelers die er vooral laagstam appel- en perelaars hebben aangeplant. Eind april, wanneer de bomen in bloei staan, is de aanblik van de bloesempracht bekoorlijk. We slaan rechtsaf en laten ons vanaf hier uitbollen tot aan de Moedermeule. Deze maalmolen werd in 1667 in Mechelen gebouwd en in 1830 overgebracht naar Gelrode. Hij raakte in verval doch werd geklasseerd en nadien gerestaureerd. Thans wordt hier elke zondag opnieuw graan gemalen. In de belendende afspanning kan men

proeven van lekkere streekgerechten, bieren en wijnen. Voorbij de Moedermeule volgen we het kasseiwegje rechts tot op de Rillaarsebaan. We slaan rechtsaf om vervolgens de eerste straat links te nemen tot op de Pastoor Dergentstraat. Rechtsaf fietsen we naar Gelrode dorp. Aan de Sint-Corneliuskerk fietsen we rechtdoor.

Oorspronkelijk stond op deze plaats een kapel gewijd aan de Heilige Cornelius, beschermheilige tegen kinderziekten. De westertoren is 16de-eeuws, en laatgotisch. De toren is opgetrokken in ijzerzandsteen die op de IJzerenberg werd ontgonnen. Omstreeks 1800 werden koor, transept en sacristie aangebouwd en in 1896 werd het schip in neogotische stijl verbouwd en vergroot. Op het einde van de Dorpsstraat slaan we links en dadelijk terug rechts de Gelrodeweg in. We rijden nu door een bos met rechts van de weg enkele mooie vijvers. Dit is het natuurgebied 's-Hertogenheide. De weg klimt geleidelijk en op de top van de heuvel hebben we een prachtig panorama op Aarschot. Sommigen beweren dat de naam Aarschot zou afgeleid zijn van "arend-schot". De arend komt voor in het wapenschild van de stad en Julius Caesar en zijn gevolg zouden in de omgeving op jacht geweest zijn en op de plaats die later Bekaf genoemd werd, de bek van de arend geschoten hebben. Deze verklaring is echter zeer twijfelachtig. De werkelijke verklaring van de naam Aarschot is "beschutte plaats bij het water". "Aa" is de oudgermaanse benaming voor water en "scot" zou beschutting betekenen. We komen nu aan de verkeerslichten die ons op een veilige manier over de drukke Steenweg op Sint-Joris-Wingebrengen. We fietsen eventjes links en dadelijk rechts de Geetstraat in.

Links zien we de Aureliantoren. Deze toren is een overblijvende hoektoren van de vroegere stadsvesten rond Aarschot. De toren in zijn huidige vorm dateert uit de 16de-17de eeuw. De allereerste toren werd wellicht in de vroege middeleeuwen gebouwd en zou als uitkijkpost gediend hebben.

Langs een holle weg dalen we af tot aan de Braekepoort. Op dit pleintje, waar je ook nog een deel van de vroegere stadswallen ziet, staat het beeldje van de "Zeeldraaier". Het beeldje verwijst naar een huisarbeid die in Aarschot werd bedreven. Via de Tiensestraat, een klein straatje links, komen we op de Grote Markt van Aarschot. Dit gezellig stadsplein met zijn vele cafés en terrasjes nodigt uit om even te verpozen.

We zetten onze fietstocht verder en fietsen rechtdoor de Th. De Beckerstraat in met zijn vele winkeltjes. Over de Demerbrug slaan we links de Amerstraat in. Van op de brug hebben we een mooi uitzicht op de Onze-Lieve-Vrouwekerk. Het is een belangrijk gotisch monument uit de 14de-16de eeuw, met ritmische afwisseling van ijzerzandsteen en kalksteen. Deze "speklagen" zijn typisch voor de Demergotiek. Vooral de zuidkant met zijn grillige spuiers, is een gotisch juweel. In het kerkinterieur wordt de bezoeker getroffen door de warme toon van de bruinrode ijzerzandsteen. Een merkwaardig koordoksaal, een laatgotisch koorgestoelte en belangrijke beelden en schilderijen verrijken deze kerk. Een belangrijk schilderij is "De mystieke wijnpers".

Op het einde van de Amerstraat komen we aan een tweede Demerbrug. Van hieruit kunnen we links naar de kerk fietsen. Het begijnhof en het Stedelijk Museum voor Heemkunde en Folklore liggen vlakbij.

Het begijnhof van Aarschot werd gesticht in 1251-1253. Na twee vernielingen in de 16de eeuw begon men in de 17de eeuw met de heropbouw. In 1863 werd het "Besloten Hof", door de aanleg van de Stationsstraat in twee gedeeld. Aan de linkerkant werden de huisjes naar oorspronkelijk model heropgebouwd, na de vernieling tijdens de Tweede Wereldoorlog. De

rij aan de overkant kreeg in 1999 uiteindelijk een opknapbeurt. De woningen werden zeer mooi gerestaureerd en kregen in datzelfde jaar ook de Provinciale Prijs voor Monumentenzorg. Een bezoekje aan het museum, waarvan eerder sprake, is beslist de moeite waard. Het werd voorlopig ingericht op de zolders van het begijnhof maar krijgt later een vaste stek in de Gasthuissite. Men kan er de meest diverse oude voorwerpen aantreffen betreffende préhistorie, oorlog, kerkelijk leven, ambachten, folklore enz...

De fietsroute loopt echter niet over de Demerbrug. We fietsen rechtdoor en volgen de Demer stroomafwaarts. Boven de Demer zien we de oude vervallen 's-Hertogenmolens. Dit molen- en sluiscomplex werd gebouwd in 1507. De onderbouw van de molen, opgetrokken in ijzerzandsteen, omvat een centrale doorgang voor de scheepsvaart. Er was ook een sluisdeur voorzien zodat het debiet van de Demer kon geregeld worden. Links en rechts ervan zijn openingen waarin de molenraderen waren aangebracht. De bovenbouw bestaat uit bakstenen muren, waarvan deze van het woonhuis versierd zijn met trapgevels. De oude, verlaten gebouwen wachten vol ongeduld op restauratie. De bewegwijzeringsbordjes leiden ons vervolgens over de spoorwegbrug. We komen nu aan een gevaarlijk kruispunt waar we voorzichtig links afslaan. Onmiddellijk rechts begint het fietspad langs de Demer.

De Demer mondt 11 km verder uit in de Dijle te Werchter. We volgen dit fietspad op de verhoogde Demerdijken. Vanaf hier is het genieten. Genieten van de rust en de natuur en vooral uitkijken naar de meanders. Na ongeveer 9 kilometer komen we aan de Soldatenbrug. Het is een Bailey brug die Belgische genietroepen hier construeerden omstreeks 1954. Vroeger lag hier een veerpont. We fietsen over de brug en volgen het Meanderspad, tot aan de Vakenstraat. Nog 200 meter links en vervolgens rechts en we zijn opnieuw aan de Plas van Rotselaar.